

IDŹ DO

PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ

SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK

KATALOG ONLINE

ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK

DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE

ZAMÓW INFORMACJE
O NOWOŚCIACH

ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA

FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Novell Netware 5.x. Ćwiczenia praktyczne

Autor: Witold Wrotek

ISBN: 83-7197-511-2

Format: B5, stron: 80

Jeśli chciałbyś bezboleśnie wkroczyć w świat sieci komputerowych, serwerów, administratorów, haseł i użytkowników, to mamy nadzieję, że właśnie ta książka bardzo Ci w tym pomoże. Znajdziesz tu ponad sześćdziesiąt ćwiczeń do samodzielnego wykonania, a zakres poruszonych zagadnień obejmuje m.in. korzyści płynące z połączenie komputerów w sieć, składniki sieci, bezpieczeństwo danych, zapobieganie awariom, praca w sieci komputerów działających pod kontrolą MS-DOS, Windows 9.x, NT, 2000, logowanie do sieci, zmiana hasła, korzystanie z drukarek sieciowych, mapowanie dysków, przeglądanie zasobów sieciowych, atrybuty plików, prawa NetWare, prawa dziedziczone i filtry IRF, odzyskiwanie skasowanych plików. Na końcu książki znajdziesz objaśnienia komunikatów NetWare.

Spis treści

Wstęp	7
Dla kogo przeznaczona jest książka?	7
O czym jest książka?	8
Jak korzystać z książki?.....	9
Rozdział 1. Co to jest sieć?	10
Powstanie i rozwój sieci	10
Składniki sieci.....	11
Zasoby sieciowe.....	12
Współużytkowanie plików i aplikacji	13
Współużytkowanie drukarek	14
Usługi katalogowe	15
Obiekt [Root].....	16
Obiekty klasy Container	16
Obiekt klasy Leaf.....	16
System zabezpieczeń	17
Tworzenie kopii zapasowych i odtwarzanie danych	19
Usługi komunikacyjne	20
Rozdział 2. Z czego składa się sieć?	21
Serwer	21
Stacja robocza.....	22
Karty sieciowe	22
Urządzenia peryferyjne.....	23
Okablowanie	23
Rozdział 3. Praca w sieci opartej na MS-DOS	24
Logowanie do sieci	24
Zmiana hasła.....	25
Zapomniane hasło	27
Informacja o połączeniu	27
Struktura katalogów.....	28
Informacje o mapowaniu	28
Mapowanie dysków	30
Wybieranie drukarki	31
Zadania wydruku	32
Przekierowywanie zadania wydruku	32
Prawa do folderu.....	34
Wysyłanie informacji.....	35
Blokowanie i odblokowywanie odbierania informacji.....	36

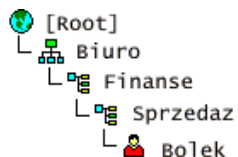
Wylogowanie z sieci.....	37
Rozdział 4. Praca w sieci opartej na MS Windows.....	38
Minimalne wymagania związane ze stacją roboczą.....	38
Logowanie do sieci.....	39
Kontekst.....	40
Logowanie w Windows NT/2000.....	42
Logowanie w Windows 9x.....	42
Logowanie do innego drzewa lub serwera.....	43
Logowanie za pomocą menu N.....	45
Informacje o połączeniu.....	46
Zmiana hasła.....	47
Zmiana hasel w Windows 9x.....	49
Zmiana hasła sieciowego w Windows NT/2000.....	51
Synchronizacja hasel w Windows NT/2000.....	51
Zapomniane hasło.....	52
Przeglądanie zasobów sieciowych.....	52
Lista ścieżek do zasobów sieciowych.....	53
Mapowanie dysków.....	54
Usuwanie mapowania dysków.....	57
Przechwytywanie portu drukarki.....	58
Zakończenie przechwytywania portu drukarki.....	60
Wysyłanie wiadomości.....	60
Kopiowanie NetWare.....	62
Atrybuty.....	63
Uprawnienia do folderów i woluminów.....	65
Dwa światy.....	66
Prawa NetWare.....	66
Prawa dziedziczone i filtry IRF.....	70
Ograniczanie innym użytkownikom dostępu do własnych plików i katalogów.....	70
Odzyskiwanie skasowanych plików.....	71
Uniemożliwienie odzyskania skasowanych plików.....	71
Konfiguracja ikony paska zadań.....	72
Właściwości klienta Novell.....	73
Zmiana ekranu powitalnego.....	74
Wylogowanie.....	74
Zamykanie komputera z Windows 9x.....	75
Zamykanie komputera z Windows NT/2000.....	75
Rozdział 5. Problemy z logowaniem i ich rozwiązywanie.....	77
Rozdział 6. Odpowiedzi do ćwiczeń.....	81

Kontekst

Z logowaniem do sieci związane jest pojęcie kontekstu. *Kontekst* obiektu opisuje jego położenie w drzewie katalogu, które jest utworzone w taki sposób, aby odzwierciedlało strukturę organizacji.

Na rysunku 4.2 pokazano fragment drzewa katalogu. Oczywiście, istnienie sieci z jednym użytkownikiem mija się z celem. Na poniższym przykładzie łatwiej jest wytłumaczyć pojęcie kontekstu. Firma, w której pracuje pan Bolek, składa się z kilku działów. Wszystkimi działami kieruje *Biuro*, któremu podlega dział *Finanse*. Z kolei *Finanse* są jednostką nadrzędną w stosunku do działu *Sprzedaz*, którego pracownikiem jest pan *Bolek*.

Rysunek 4.2.
Fragment drzewa katalogu

Biuro na rysunku 4.2 jest oznaczone symbolem jednostki organizacyjnej (Organization Unit).

Kontekst jest określony przez listę obiektów klasy *Container*. Zgodnie z tym, co pokazano na rysunku 4.2, kontekstem każdego obiektu klasy *Leaf* w jednostce organizacyjnej Sprzedaz będzie:

```
.SPRZEDAZ.FINANSE.BIURO
```

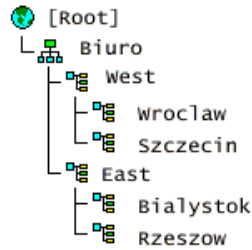
Kontekst zapisujemy w takiej kolejności, w jakiej pracownicy danej jednostki organizacyjnej będą kolejno awansować.

Zapisując kontekst, musimy pamiętać o kropce na początku ciągu.

Ćwiczenie 4.1.

Na rysunku 4.3 pokazano fragment drzewa katalogu.

Rysunek 4.3.
Fragment drzewa katalogu

Zapisz konteksty obiektów:

- Rzeszow
- Bialystok
- East
- Szczecin
- Wroclaw
- West
- Biuro

Kontekst jest nazwą obiektu nadrzędnego, w którym znajduje się dany obiekt. Jeżeli połączymy nazwę obiektu z jego kontekstem, uzyskamy *nazwę pełną*. Nie mogą istnieć dwa obiekty o identycznej nazwie pełnej.

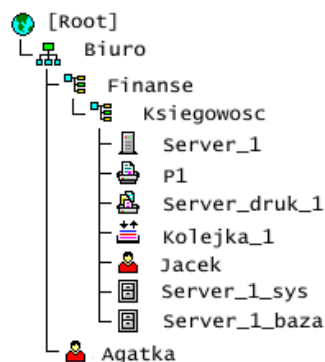
Nazwy pełne rozpoczynają się od kropki. Każdy człon nazwy pełnej jest oddzielony kropkami. W drzewie katalogów pokazanym na rysunku 4.2 nazwa pełna użytkownika Bolek ma następującą postać:

.BOLEK.SPRZEDAZ.FINANSE.BIURO

Ćwiczenie 4.2.

Na rysunku 4.4 pokazano fragment drzewa katalogu.

Rysunek 4.4.
Fragment drzewa katalogu

Zapisz pełne nazwy obiektów:

- a) Agatka
  - b) Jacek
-

Ćwiczenie 4.3.

Sprawdź, w którym miejscu drzewa katalogu — pokazanego na rysunku 4.4 — znajduje się obiekt posiadający poniższą pełną nazwę:

.BASIA.KSIEGOWOSC.FINANSE.BIURO

Mamy za sobą solidną porcję treningu teoretycznego, pora więc wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce.

Logowanie w Windows NT/2000

Po uruchomieniu komputera na ekranie wyświetla się okno powitalne programu klient.

Rysunek 4.5.
*Okno powitalne
klienta dla Windows
NT/2000*

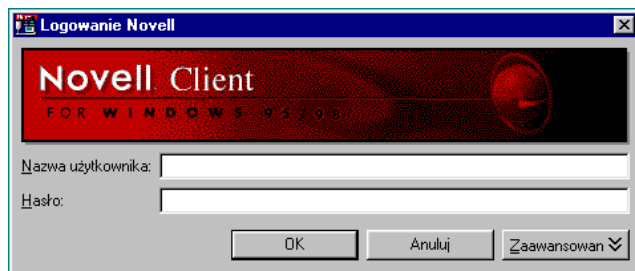
Zgodnie z tym, co jest widoczne na ekranie, należy nacisnąć trzy klawisze *Ctrl+Alt+Del*. Komputer nie zresetuje się, ale zostanie wyświetlone okno *Logowanie Novell*. Dalsze czynności są identyczne jak w przypadku pracy w środowisku Windows 9x, co opisano w kolejnym podrozdziale.

Logowanie w Windows 9x

Jeżeli komputer ma połączenie z siecią, to w chwili po uruchomieniu go zostanie wyświetlone okno *Logowanie Novell*.

Rysunek 4.6.

Okno
Logowanie Novell

Ćwiczenie 4.4.

Dowiedz się od administratora sieci, jaki masz identyfikator sieciowy i na jakim serwerze zostało założone konto. Zapytaj się również o hasło sieciowe.

Mój identyfikator sieciowy .....

Konto jest założone na serwerze .....

Ćwiczenie 4.5.

Zaloguj się do sieci.

1. Kliknij w polu *Nazwa użytkownika (Username)*, aby wstawić tam kursor.
2. Wpisz z klawiatury identyfikator sieciowy.
3. Kliknij w polu *Hasło (Password)*, aby wstawić tam kursor.
4. Naciśnij klawisz *Enter*.

Moje gratulacje! Pierwsze logowanie mamy już za sobą.

Logowanie do innego drzewa lub serwera

Konfigurując oprogramowanie sieciowe, administrator powinien określić serwer lub serwery, do których użytkownik będzie logował się automatycznie. Jeżeli sporadycznie zachodzi potrzeba zalogowania się do innego serwera, można to zrobić, logując się do sieci z innymi ustawieniami. Dzięki oprogramowaniu typu klient można zalogować się do innego drzewa lub serwera niż te, które zostały określone jako domyślne.

Ćwiczenie 4.6.

Zaloguj się do innego serwera niż domyślny.

1. Po wyświetleniu okna logowania kliknij przycisk *Zaawansowane (Advanced)*.
2. Kliknij symbol drzewa widoczny na prawo od pola tekstowego *Drzewo (Tree)*.

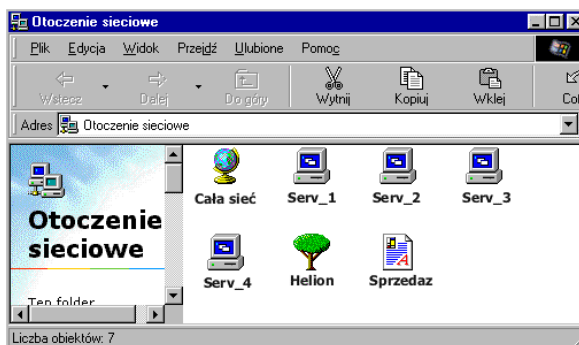
3. Odszukaj drzewo, do którego chcesz się zalogować.
4. Kliknij symbol struktury hierarchicznej widoczny na prawo od pola tekstowego *Kontekst (Context)*.
5. Odszukaj kontekst, w którym chcesz się zalogować.
6. Kliknij symbol serwera widoczny na prawo od pola tekstowego *Serwer (Server)*.
7. Odszukaj serwer, do którego chcesz się zalogować.
8. Kliknij w polu *Nazwa użytkownika (Username)*, aby wstawić tam kursor.
9. Wpisz z klawiatury identyfikator sieciowy.
10. Kliknij w polu *Hasło (Password)*, aby wstawić tam kursor.
11. Wpisz z klawiatury hasło dostępu do sieci.
12. Naciśnij klawisz *Enter*.

Gdy na ekranie pojawią się nieoczekiwane komunikaty, zajrzyj do rozdziału 5. Tam powinieneś znaleźć odpowiedź na większość nurtujących Cię pytań.

Jeśli użytkownik jest już zalogowany do sieci Novell i chciałby uzyskać dostęp do innego serwera w obrębie tej samej sieci, nie musi powtórnie logować się do sieci. Dostęp do zasobów w obrębie tej samej sieci można uzyskać po dwukrotnym kliknięciu ikony *Otoczenie sieciowe*.

Rysunek 4.7.
Otoczenie sieciowe

Ćwiczenie 4.7.

Przylącz się do innego serwera niż domyślny.

1. Dwukrotnie kliknij widoczną na pulpicie ikonę *Otoczenie sieciowe*.
2. W oknie *Otoczenie sieciowe* kliknij dwukrotnie ikonę *Cała sieć*.
3. Kliknij dwukrotnie *System NDS*, aby zalogować się do serwera lub drzewa NDS.
4. Kliknij dwukrotnie symbol drzewa lub serwera, do którego chcesz się zalogować.

5. Jeżeli wyświetlone zostanie okno z żądaniem wprowadzenia nazwy użytkownika i hasła, wpisz je. Następnie kliknij przycisk *OK*. Jeśli masz uprawnienia do danego zasobu, hasło nie jest wymagane.
6. Pojawienie się komunikatu *Brak dostępu* oznacza, że nazwa użytkownika lub hasło zostały błędnie wprowadzone. Może to również oznaczać, że użytkownik nie ma uprawnień do danego serwera lub drzewa.
7. Jeśli proces logowania zakończy się pomyślnie, na ekranie zostanie wyświetlona zawartość serwera lub drzewa.

Gdy na ekranie pojawią się nieoczekiwane komunikaty zajrzyj do rozdziału 5. Tam powinieneś znaleźć odpowiedź na większość pytań.

Logowanie za pomocą menu N

Po zainstalowaniu oprogramowania typu klient w prawym dolnym rogu ekranu widoczna jest czerwona litera *N*. Kliknięcie jej powoduje rozwinięcie menu *Usługi NetWare*. W oryginalnej dokumentacji jest używana nazwa *menu N*. Żeby nie wprowadzać podwójnego nazewnictwa, i my będziemy posługiwać się terminem *menu N*.

Rysunek 4.8.

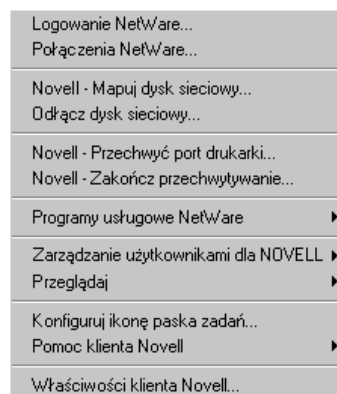
Menu N zostanie wyświetlone po kliknięciu przycisku N widocznego w prawym dolnym rogu ekranu

Po kliknięciu przycisku *N* następuje rozwinięcie menu, które spełnia funkcję menu podręcznego. Zgrupowane są w nim polecenia przydatne użytkownikowi podczas pracy z siecią.

Rysunek 4.9.

Menu N

Komputer z systemem Windows może działać nawet wtedy, gdy jest odłączony od sieci. Taki sposób pracy jest wygodny wówczas, gdy użytkownicy mają ograniczone godziny logowania lub liczba wykupionych licencji jest mniejsza od liczby użytkowników komputerów.

Ćwiczenie 4.8.

Zaloguj się do sieci, korzystając z menu *N*.

1. Kliknij widoczny w pasku zadań przycisk *N*.
2. Z menu *N* wybierz polecenie *Logowanie NetWare*.
3. Kliknij w polu *Nazwa użytkownika (Username)*, aby wstawić tam kursor.
4. Wpisz z klawiatury identyfikator sieciowy.
5. Kliknij w polu *Hasło (Password)*, aby wstawić tam kursor.
6. Naciśnij klawisz *Enter*.

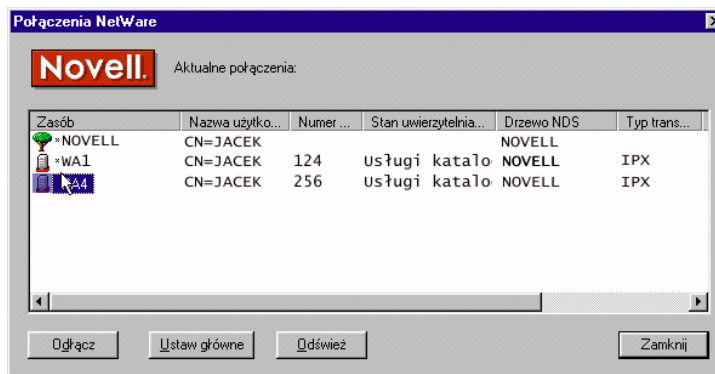
Gdy na ekranie pojawią się nieoczekiwane komunikaty zajrzyj do rozdziału 5., gdzie znajdziesz odpowiedzi na większość pytań.

Informacje o połączeniu

Użytkownik może być jednocześnie zalogowany do więcej niż jednego serwera. Część połączeń może być wynikiem działania skryptów logowania — programów dołączających zasoby w trakcie logowania, a inne mogą zostać utworzone przez użytkownika. Klient umożliwia wyświetlenie informacji o bieżących połączeniach.

Rysunek 4.10.

Informacja o aktualnych połączeniach

The screenshot shows a window titled 'Połączenia NetWare' with the Novell logo. It displays a table of active connections. The table has columns for 'Zasób', 'Nazwa użytko...', 'Numer ...', 'Stan uwierzytelnia...', 'Drzewo NDS', and 'Typ trans...'. There are three rows of data. Below the table are buttons for 'Odłącz', 'Ustaw główne', 'Odśwież', and 'Zamknij'.

Zasób	Nazwa użytko...	Numer ...	Stan uwierzytelnia...	Drzewo NDS	Typ trans...
*NOVELL	CN=JACEK			NOVELL	
*WA1	CN=JACEK	124	Usługi katalo	NOVELL	IPX
*A4	CN=JACEK	256	Usługi katalo	NOVELL	IPX

Ćwiczenie 4.9.

Wyświetl informacje o połączeniu.

1. Zaloguj się do sieci — patrz ćwiczenie 4.5.
2. Kliknij widoczny w pasku zadań przycisk *N*.
3. Z menu *N* wybierz polecenie *Połączenia NetWare*.

4. Po wyświetleniu okna *Połączenia NetWare*, korzystając z tabeli 4.1, odczytaj informacje o połączeniach.

Tabela 4.1. *Objaśnienia do okna Połączenia NetWare*

Informacja	Interpretacja
Zasób	W tej kolumnie są wyświetlane nazwy serwerów i drzew, do których użytkownik jest zalogowany.
Nazwa użytkownika	Identyfikator sieciowy, który był użyty podczas logowania do serwera lub drzewa. Przedrostek <i>CN=</i> (ang. <i>common name</i>) oznacza, że dla danego połączenia możliwe jest korzystanie z usług katalogowych.
Numer połączenia	Numer połączenia z danym serwerem. Numery są nadawane kolejno — podczas logowania się do sieci. Gdy połączenie o niższym numerze zostanie zakończone, numer jest zwalniany. Zostaje on nadany kolejnemu użytkownikowi logującemu się do sieci.
Stan uwierzytelniania	W polu tym jest wyświetlana informacja o sposobie sprawdzania uprawnień użytkownika do korzystania z sieci. Możliwe jest korzystanie z usług katalogowych (NDS) albo z bazy danych Bindery.
Drzewo NDS	Nazwa drzewa NDS dla każdego połączenia z serwerem.
Typ transportu	Nazwa protokołu transmisyjnego używanego do komunikacji pomiędzy stacją roboczą a serwerem.
Adres	Wewnętrzny adres serwera.

W dolnej części okna *Połączenia NetWare* są widoczne cztery przyciski.

1. Kliknięcie przycisku *Odlącz* powoduje zakończenie połączenia z zaznaczonym serwerem lub drzewem.
2. Po kliknięciu przycisku *Ustaw główne* wyświetlone zostają wszystkie dostępne w sieci serwery i drzewa. Drzewo jest oznaczone symbolem drzewa. Serwer jest oznaczony symbolem komputera z niebieskim ekranem, jeśli stacja robocza jest podłączona, a użytkownik został uwierzytelniony. Natomiast serwer, do którego stacja robocza jest podłączona, ale użytkownik nie został uwierzytelniony, ma symboliczne oznaczenie w postaci komputera z szarym ekranem.
3. Jeżeli mimo wprowadzonych zmian w oknie *Połączenia NetWare* są wyświetlane nieaktualne informacje, należy kliknąć przycisk *Odśwież*.
4. Kliknięcie przycisku *Zamknij* powoduje zamknięcie okna *Połączenia NetWare*.

Zmiana hasła

Zmiana hasła jest jedną z tych czynności, które użytkownikom sieci sprawiają największe problemy. Powodem takiego stanu rzeczy jest rzadkość jej wykonywania. O ile logowanie do sieci i przeglądanie jej zawartości są wykonywane przynajmniej raz dziennie, o tyle zmiana hasła zdarza się dużo rzadziej.

Jeżeli administrator nie wprowadził innych zasad, oprogramowanie sieciowe wymusza zmianę hasła co czterdzieści dni. Trudno jest pamiętać coś, co wykonuje się rzadziej niż raz na miesiąc.

Rysunek 4.11.
*Zmiana hasła jest
niekiedy źródłem
wielu kłopotów*

Podczas zmiany hasła należy wpisać raz stare hasło i dwa razy nowe. Warto zaznaczyć, że w oknie dialogowym nie widać wpisywanych znaków, a zamiast nich są wyświetlane gwiazdki.

Jeśli użytkownik nie przeoczy komunikatu o konieczności zmiany hasła, po czym wpisze je poprawnie tyle razy, ile trzeba, to przy następnej próbie logowania na ekranie pojawi się dziwne okno z żądaniem podania hasła. Niewątpliwie jest to skuteczny system zabezpieczeń.

Jak sobie z tym poradzić?

Pierwszy ruch już wykonałeś: kupiłeś „Ćwiczenia praktyczne z Novell 5”.

Tymczasem żarty na bok — zaraz postaram się wszystko dokładnie wytłumaczyć.

Po pierwsze, należy pamiętać, aby nie przeoczyć komunikatu o konieczności zmiany hasła. Gdy w trakcie logowania na ekranie pojawi się okno z informacją:

```
You have 6 grace logins remaining
```

oznacza to, że okres ważności hasła minął. Wykorzystując dotychczasowe hasło, możemy jeszcze załogować się sześć razy. Jeżeli hasła nie zmienimy od razu, przy kolejnym logowaniu zostanie wyświetlony komunikat:

```
You have 5 grace logins remaining
```

Liczba widoczna w komunikacie będzie przy każdym logowaniu zmniejszana o jeden. Jeżeli zignorujemy szósty komunikat, konto zostanie zablokowane.

Proponuję, aby po zauważeniu pierwszego komunikatu zmienić hasło. W tym celu w oknie z komunikatem należy wybrać odpowiedź twierdzącą.

Warto zadać pytanie, czy dowolny ciąg znaków może być hasłem.

Hasło musi spełniać określone wymagania. Jeżeli administrator nie narzuci innych wymagań, hasło powinno być:

- ❖ nie krótsze niż pięć znaków,
- ❖ zapisane bez użycia znaków narodowych (ą, ę, ć...),
- ❖ różne od dziesięciu ostatnio wprowadzonych haseł.

Hasło należy wpisać w pole *Nowe hasło (New Password)*. W trakcie wpisywania w oknie nie pojawiają się wprowadzane znaki, lecz gwiazdki. Takie rozwiązanie ma na celu zabezpieczenie hasła przed poznaniem go przez osoby nieupoważnione. Osoba zmieniająca hasło również nie wie, co napisała, dlatego konieczne jest powtórzenie hasła.

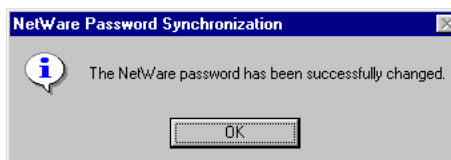
Po wpisaniu hasła w polu *Nowe hasło (New Password)* trzeba kliknięciem umieścić znak wstawiania w polu *Potwierdź nowe hasło (Retype New Password)*.

Przy powtórnym wpisywaniu na ekranie również pojawiają się gwiazdki, a nie konkretne znaki. Gdy nowe hasło zostanie wpisane po raz drugi, należy kliknąć przycisk *OK*.

Jeżeli pojawi się taki komunikat, jak pokazano na rysunku 4.12, oznacza to, że hasło do sieci zostało zmienione.

Rysunek 4.12.

Komunikat potwierdzający zmianę hasła do sieci Novell

Użytkownik może zmienić hasło dostępu do sieci z własnej inicjatywy. Jest to zalecane w przypadku, gdy istnieje podejrzenie, że ktoś mógł je poznać.

Zmiana hasła inaczej odbywa się w środowisku Windows 9x, a inaczej w środowisku Windows NT/2000.

Zmiana haseł w Windows 9x

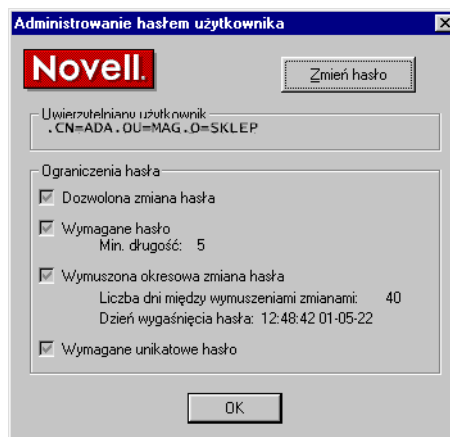
Ćwiczenie 4.10.

Zmień hasło do sieci.

1. Kliknij znajdujący się na pasku zadań przycisk *N*.
2. Z menu *N* wybierz kolejno polecenia: *Zarządzanie użytkownikami dla nazwa_drzewa, Novell — Administrowanie hasłami*.
3. Po pojawieniu się okna *Administrowanie hasłem użytkownika* kliknij przycisk *Zmień hasło*.

Rysunek 4.13.

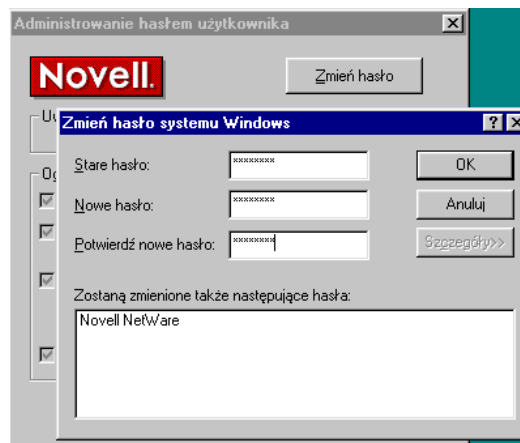
*Okno
Administrowanie
hasłem użytkownika*

4. W polu *Stare hasło* wpisz hasło dotychczas używane.
5. Kliknij w polu *Nowe hasło*, aby umieścić tam znak kursora.
6. Wpisz nowe hasło.
7. Kliknij w polu *Potwierdź nowe hasło*, aby umieścić tam znak kursora.
8. Powtórnie wpisz nowe hasło.

Rysunek 4.14.

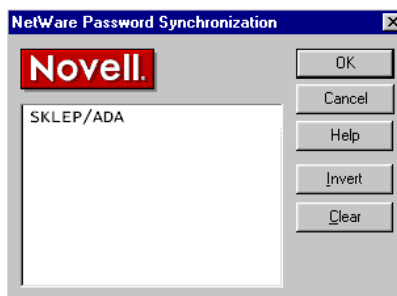
*Zmiana hasła
do systemu Windows
wymusza zmianę
hasła do sieci*

9. Kliknij opcję *Szczegóły*, aby zobaczyć, które hasła zostaną zmienione.
10. Kliknij przycisk *OK*.
11. Pojawi się informacja o synchronizowanych hasłach.

Rysunek 4.15.

Informacja o zmianie
hasła w sieci Novell

12. Kliknij przycisk *OK*.

W ćwiczeniu 4.10 zmieniliśmy jednocześnie dwa hasła — hasło do systemu Windows 9x oraz hasło do sieci Novell. Dzięki temu, aby uruchomić komputer, potrzebne jest tylko jedno hasło.

Zmiana hasła sieciowego w Windows NT/2000

Ćwiczenie 4.11.

Zmień hasło do sieci.

1. Naciśnij trzy klawisze *Ctrl+Alt+Del*.
  2. Kliknij przycisk *Zmień hasło*.
  3. Po wyświetleniu okna umożliwiającego wybranie jednej z dwóch opcji — zmiana hasła do stacji roboczej lub do drzewa — należy wybrać zmianę hasła do drzewa.
  4. W polu *Stare hasło* wpisz hasło dotychczas używane.
  5. Kliknij w polu *Nowe hasło*, aby umieścić tam znak kursora.
  6. Wpisz nowe hasło.
  7. Kliknij w polu *Potwierdź nowe hasło*, aby umieścić tam znak kursora.
  8. Powtórnie wpisz nowe hasło.
  9. Kliknij przycisk *OK*.
-

Synchronizacja haseł w Windows NT/2000

System Windows 9x umożliwia jednoczesną zmianę hasła do Windows i sieci Novell. W Windows NT/2000 oddzielnie należy zmienić hasło do sieci i do systemu operacyjnego.

Ćwiczenie 4.12.

Wprowadź jednakowe hasło do sieci i Windows.

1. Zamknij i powtórnie uruchom stację roboczą.
  2. Kiedy na ekranie pojawi się okno powitalne klienta Windows NT/2000, naciśnij kombinację klawiszy *Ctrl+Alt+Del*.
  3. Zaloguj się do sieci Novell — patrz ćwiczenie 4.5.
  4. Wprowadź nazwę użytkownika stacji roboczej.
  5. Wprowadź hasło dla stacji roboczej.
  6. Zaznacz pole wyboru *Zmień hasło systemu Windows NT/2000*, aby odpowiadało hasłu NetWare po zalogowaniu.
  7. Kliknij przycisk *OK*.
-

Gdy na ekranie pojawią się nieoczekiwane komunikaty, zajrzyj do rozdziału 5. Tam powinieneś znaleźć odpowiedź na większość pytań.

Zapomniane hasło

Jeżeli zawiodą wszelkie próby przypomnienia sobie hasła, należy porozumieć się z administratorem sieci, gdyż tylko on ma uprawnienia do zmiany hasła.

Przestrzegam przed próbami odgadnięcia hasła, gdyż w sieci może być aktywne zabezpieczenie, które po określonej liczbie nieudanych prób spowoduje np. zablokowanie konta.

Jeżeli jesteś pewien, że wpisywane hasło jest poprawne (i nie jest wciśnięty klawisz *Caps Lock*), a pojawiła się informacja o niegodności identyfikatora sieciowego i hasła, oznacza to, że ktoś bez Twojej wiedzy zmienił hasło. Mogła to zrobić osoba z uprawnieniami administratora sieci (np. aby pracować na Twoim koncie) lub każda osoba, która znała Twój identyfikator sieciowy i dotychczasowe hasło. Oba przypadki wskazują na nieuprawnione korzystanie z konta sieciowego, dlatego o takim podejrzeniu należy poinformować osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo firmy.

Przeglądanie zasobów sieciowych

Mieć świadomość, że można korzystać z sieci, a wiedzieć, jak to robić — to dwie różne sprawy. Z poprzednich rozdziałów wiesz, jak zalogować się do sieci, a teraz pora na wędrówkę po labiryncie woluminów i folderów.

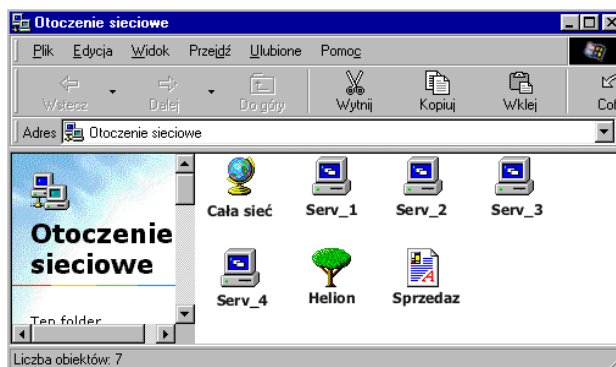
Ćwiczenie 4.13.

Zobacz, jakie obiekty znajdują się w otoczeniu sieciowym.

1. Dwukrotnie kliknij widoczną na *Pulpicie* ikonę *Otoczenie sieciowe*.
2. Po wyświetleniu okna *Otoczenie sieciowe* można rozpocząć wędrówkę po zasobach sieci. Dwukrotne kliknięcie obiektu powoduje wyświetlenie jego zawartości. Powrót na wyższy poziom jest możliwy po kliknięciu widocznego w *Pasku narzędziowym* przycisku *Wstecz*.

Rysunek 4.16.

Przykład
Otoczenia sieciowego

3. Aby zakończyć wędrówkę po sieci, należy kliknąć widoczny w prawym górnym rogu okna przycisk oznaczony jako ×.

Na rysunku 4.17 pokazano obiekty, które najczęściej występują w sieci.

Rysunek 4.17.

Obiekty: użytkownik,
grupa, wolumin,
serwer, drukarka

Lista ścieżek do zasobów sieciowych

Jeżeli użytkownik często zagląda do określonych miejsc w sieci, korzystanie z okna *Otoczenie sieciowe* nie jest wygodne.

Co prawda, wybrane zasoby sieciowe można zamapować, jednak mapowanie zbyt wielu dysków wydłuża czas logowania do sieci.

Rozwiązaniem, które nie powoduje spowolnienia logowania, a umożliwia szybki dostęp do wybranych zasobów, jest utworzenie ścieżek do zasobów sieciowych.

Ćwiczenie 4.14.

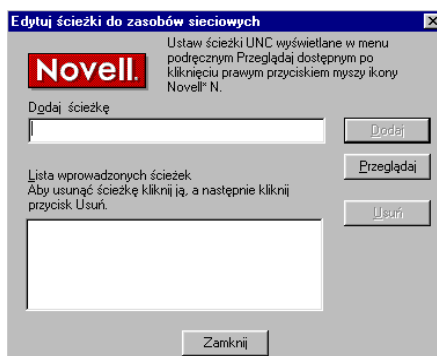

Utwórz ścieżkę do zasobu sieciowego.

1. Kliknij widoczny na pasku zadań przycisk *N*.
2. Z menu *N* wybierz polecenia: *Przełączaj* — *Edytuj ścieżki do zasobów sieciowych*.
3. Po wyświetleniu okna *Edytuj ścieżki do zasobów sieciowych* kliknij przycisk *Przełączaj*.

Rysunek 4.18.

Okno umożliwiające wprowadzanie ścieżek

4. Po wprowadzeniu ścieżki, która ma zostać dodana do listy, kliknij przycisk *Dodaj*.
5. Wprowadzone ścieżki są widoczne w dolnej części okna *Edytuj ścieżki do zasobów sieciowych*. Aby zakończyć wprowadzanie ścieżek, kliknij widoczny w dolnej części okna przycisk *Zamknij*.

Z ćwiczenia 4.14 dowiedzieliśmy się, jak utworzyć listę ścieżek. Najwyższa pora, aby poznać praktyczne korzyści wynikające z posługiwania się ścieżkami.

Ćwiczenie 4.15.

Przejdź do zasobu, korzystając ze ścieżki.

1. Kliknij widoczny na pasku zadań przycisk *N*.
  2. Z menu *N* wybierz polecenie *Przełączaj*.
  3. Kliknij dowolną ścieżkę.
-